Anonymizované znenie

Vec C-191/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

27. február 2019

Vnútroštátny súd:

Landgericht Frankfurt am Main

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

20. február 2019

Žalobkyňa a odvolateľka:

OI

Žalovaná a odporkyňa:

Air Nostrum Lineas Aereas del Mediterraneo SA

PRACOVNÝ DOKUMENT

Landgericht Frankfurt am Main (Krajinský súd Frankfurt nad Mohanom, Nemecko)

24. občianskoprávny senát

[*omissis*]

Uznesenie

V právnom spore

OI [*omissis*],

žalobkyňa a odvolateľka

[*omissis*]

proti

Air Nostrum Lineas Aereas del Mediterraneo SA, [*omissis*] Valencia,

žalovanej a odporkyni

[*omissis*]

24. občianskoprávny senát Landgericht Frankfurt am Main (Krajinský súd Frankfurt nad Mohanom) [*omissis*] po pojednávaní konanom 27. novembra 2018 rozhodol:

I. Súdnemu dvoru Európskej únie sa predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania o týchto otázkach týkajúcich sa výkladu článku 4 ods. 3, článku 5 ods. 1 písm. c), bodu iii), článku 7 ods. 1 prvej vety písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (ďalej len „nariadenie o právach cestujúcich v leteckej doprave“)

1. Predstavuje zmena rezervácie letu cestujúceho, ktorý sa dostavil na odbavenie na letisko a ktorému bola potvrdená rezervácia na určitý let, proti jeho vôli na neskorší let prípad odmietnutia nástupu do lietadla v zmysle článku 4 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, ak sa let, ktorého sa potvrdená rezervácia cestujúceho týka, uskutoční?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: Má sa ustanovenie článku 5 ods. 1 písm. c) bodu iii) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave analogicky uplatniť na prípady odmietnutia nástupu do lietadla

PRACOVNÝ DOKUMENT

Anonymizované znenie

v zmysle článku 4 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave?

II. Odvolacie konanie sa prerušuje.

Odôvodnenie

Žalobkyňa mala u žalovanej potvrdené rezervácie na let IB 8505 s odletom z Jerezu 3. októbra 2015 (plánovaný odlet o 13.35 hod.) a s príletom do Madridu (plánovaný prílet o 14.45 hod.) a na nadväzujúci let AB 5325 s odletom z Madridu 3. októbra 2015 (plánovaný odlet o 20.00 hod.) a s príletom do Frankfurtu (plánovaný prílet o 22.40 hod.).

Žalobkyni zmenili rezerváciu z letu IB 8505 na let IB 8507. Lietadlo letu IB 8507 odletelo z Jerezu okolo 17.55 hod. a pristálo v Madride okolo 19.05 hod. Lietadlo nadväzujúceho letu AB 5325 odletelo podľa plánu o 20.00 hod., takže žalobkyňa doletela do Frankfurtu bez meškania, dokonca o desať minút skôr, ako bolo plánované.

Žalobkyňa po čiastočnom späťvzatí žaloby vo výške 200 eur nakoniec na prvom stupni pred Amtsgericht (okresný súd, Nemecko) žiadala peňažnú náhradu vo výške 400 eur na základe nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave.

Amtsgericht (okresný súd) žalobu zamietol, pretože žalobkyňa doletela do svojej cieľovej destinácie v časovom rámci určenom v článku 5 ods. 1 písm. c) bode iii) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave.

Žalobkyňa proti tomu podala odvolanie, v ktorom naďalej žiada zaplatenie 200 eur. Žalobkyňa sa v podstate domnieva, že na základe nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave jej má byť vyplatená náhrada vo výške 200 eur z dôvodu odmietnutia nástupu do lietadla. Obmedzenia tohto nároku, ako sú stanovené pre prípady zrušenia letu v článku 5 ods. 1 písm. c) bode iii) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, nemožno uplatniť.

Rozhodnutie vnútroštátneho odvolacieho súdu závisí od odpovede Súdneho dvora na otázky položené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

Odvolací súd pritom vychádza v prvom rade z toho, že nároky na náhradu prichádzajú do úvahy iba vtedy, ak ide o prípad odmietnutia nástupu do lietadla v dôsledku zmeny rezervácie. Zrušenie letu – ako jediné iné obmedzenie plnenia, ktoré prichádza do úvahy podľa nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave –, fakticky nemohlo nastať, pretože let, ktorým mala byť žalobkyňa prepravená (IB 8505), sa ešte uskutočnil a letový plán nebol zrušený ako celok. Nároky na náhradu by boli v tomto prípade navyše vylúčené z dôvodu priameho účinku článku 5 ods. 1 písm. c) bodu iii) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave.

Anonymizované znenie

PRACOVNÝ DOKUMENT

Toho sa týka prvá prejudiciálna otázka. Odvolací súd vychádza z toho, že v prospech názoru, že zmena rezervácie cestujúceho na iný let proti jeho vôli spadá pod článok 4 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, ak sa pôvodný let uskutoční, svedčia silné argumenty. V opačnom prípade hrozí, že prevádzkujúci letecký dopravca by mohol obísť právne následky nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave napríklad zmenou rezervácie cestujúceho na neskoršie kapacity leteckej prepravy, a tým sa mu prizná dispozičná právomoc s nárokmi cestujúcich, čo by bolo nezlučiteľné s cieľmi nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave (predovšetkým s ochranou cestujúcich). Zodpovedá to aj prevládajúcemu názoru v nemeckej judikatúre a odbornej literatúre [*omissis*].

V prípade kladnej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku je relevantné na účely rozhodnutia, či ustanovenie článku 5 ods. 1 písm. c) bodu iii) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave sa má analogicky uplatniť na prípady odmietnutia nástupu do lietadla v zmysle článku 4 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave. Skutkové predpoklady sú na to totiž splnené. Týka sa toho druhá prejudiciálna otázka.

Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) doposiaľ ponechal túto otázku vyslovene otvorenú [*omissis*].

Podľa odvolacieho súdu svedčia silné argumenty v prospech adekvátnej analógie, ktoré rozhodne vyplývajú zo zmyslu a účelu, ako aj nároku na náhradu podľa článku 7 a tiež vylúčenia zodpovednosti podľa článku 5 ods. 1 písm. c) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave.

Nárok na náhradu má v prvom rade paušálne zmierniť rozhorčenie a nepríjemnosti v dôsledku straty času a utrpenej škody, ktoré zakladajú určité obmedzenie plnenia, zahrnuté v nariadení. Vzhľadom na to treba cieľ právnej úpravy článku 5 ods. 1 písm. c) nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave chápať v tom zmysle, v akom európsky normotvorca predpokladal, že v prípadoch upravených v tomto ustanovení nevznikli žiadne rozhorčenia a nepríjemnosti cestujúceho, ktoré by vyžadovali kompenzáciu prostredníctvom paušálneho nároku na náhradu. Skutočnosť, že v týchto prípadoch je cestujúci jednako (nepatrne) obmedzený, lebo preprava požadovaná od prevádzkujúceho leteckého dopravcu na základe potvrdenej rezervácie nie je uskutočnená v súlade s rezerváciou, musí cestujúci prijať bez náhrady. Skutočnosť, že na základe nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave tým cestujúcemu, ktorému vzniklo (nepatrné) obmedzenie, nie je priznaná žiadna finančná kompenzácia, nedáva priestor pre pochybnosti ani všeobecne z hľadiska ochrany spotrebiteľa, resp. konkrétne z hľadiska ochrany cestujúcich. Toto nariadenie má totiž upravovať iba minimálne práva cestujúcich.

Táto normatívna súvislosť medzi článkom 5 ods. 1 písm. c) a článkom 7 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave by mohla byť uplatniteľná na prípady odmietnutia nástupu do lietadla. Z pohľadu cestujúceho totiž nie je podstatný rozdiel v tom, či sa preprava neuskutočnila z dôvodu odmietnutia

PRACOVNÝ DOKUMENT

Anonymizované znenie

nástupu do lietadla alebo zrušenia letu. V oboch prípadoch je cestujúci obmedzený v tom, že nemôže byť prepravený v súlade s rezerváciou. Vysvetľuje to aj skutočnosť, že medzi odmietnutím nástupu do lietadla alebo zrušením letu sa rozlišuje iba podľa toho, či sa predmetný let ešte uskutoční alebo je letový plán zrušený ako celok. To, či sa konkrétnemu cestujúcemu odoprie preprava v zmysle článku 4 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, ale letový plán sa vo zvyšnej časti zachová alebo sa konkrétnemu cestujúcemu odoprie preprava v zmysle článku 5 nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, však nemá dopad na druh a mieru rozhorčenia a nepríjemností, ktoré sú tým cestujúcemu spôsobené.

Tento názor potvrdzuje aj skutočnosť, že rozhorčenie a nepríjemnosti cestujúceho vznikajú bezprostredne vtedy, keď mu oznámia, že nebude prepravený v súlade s rezerváciou. Cestujúci sa však nezriedka dozvie až neskôr, či to, že preprava sa nerealizuje, predstavuje odmietnutie nástupu do lietadla alebo zrušenie letu. Pri vzniku týchto obmedzení totiž nemôže automaticky spozorovať, či sa preprava nerealizuje z dôvodu letového plánu zrušeného leteckým dopravcom.

Analógiu nemožno odmietnuť ani tým argumentom, že priznanie peňažnej náhrady v prípadoch odmietnutia nástupu do lietadla má mať prinajmenšom náznak povahy sankcionovania. Nárok na náhradu totiž nemá povahu sankčnej náhrady škody.

[*omissis*]

Frankfurt nad Mohanom, 20. februára 2019

[*omissis*]

PRACOVNÝ DOKUMENT

Anonymizované znenie